

יהדות באהבה

1 החניטה של יעקב אבינו
הרב און טרבלסי
הסתכל בתורה וברא את העולם
הרב דוד לנדא

3 מידתם של אפרים ומנשה בבניין האומה
הרב יורם אליהו
המילים האחרונות של ספר בראשית
הרב אשר בוחבט

4 הרב זקס: ראיית התמונה הכוללת
נתן קוטלר
מתי חיים באמת?
הרב ניסים ויטנברג

5 לא בבית ספרנו?
הרב ליאור לביא

6 אשליית ה"ביחד" בנישואין
אסתר אברהמי

8 לך לגור בעיר הקודש עכו
הרב שלמה אבינר

נכון לעכשיו

שמע ישראל... ד' אחד

לפני מותו, יעקב אבינו אוסף את בניו במטרה לומר להם את אשר יקרה להם באחרית הימים, ככתוב: "ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (בראשית מט א). רש"י מפרש: ביקש לגלות את הקץ, ונסתלקה ממנו שכינה, והתחיל לומר דברים אחרים. ומה הם הדברים האחרים? אמר להם: "היקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם" (שם, ב).

תחילה רצה לומר להם את כל הקשיים, הסיבוכים והמלחמות שיהיו לישראל באחרית הימים - ואז נסתלקה ממנו שכינה (עיין פסחים נו א, רש"י) ובמקום זה התחיל לדבר אתם על הנחמות והישועות שיהיו באחרית הימים, בקיבוץ גלויות והרמת קרן ישראל הנרמזים ב"היקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם". חז"ל, בהתייחסם להסתלקות השכינה מיעקב, תולים את זה במחשבה שהיתה ליעקב על בניו שמא יש פסול בהם כשם שהיה פסול בבניו של אברהם שיצא ממנו ישמעאל וביצחק שיצא ממנו עשו. אמרו לו בניו: "שמע ישראל, ד' אלוהינו ד' אחד", כשם שאין בלבך אלא אחד, כך גם אנו מאמינים שד' אלוהינו ד' אחד. רווח ליעקב אבינו, שמח ואמר "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" (ע' פסחים שם).

יעקב אבינו, המאמין הגדול במציאות השי"ת ובייחודו, גם במצבים של קשיים וסיבוכים בתוך משפחתו, כאשר האחים רצו לרצוח את יוסף, ועוד לפני כן כשנדרף על ידי עשו הרשע, והיה עם לבן הרמאי - לא חדל להאמין שהשי"ת אינו מוגבל בזמן ובמקום ואין בו שינוי ח"ו, רק מצדנו יש הסתר פנים או הארת פנים, הכל כפי התנהגותנו. אבל אחרי שראה את התנהלות האחים ביחסם ליוסף, ואת מוראם הגדול ממנו, חשש שמא מרוב פחדם ומוראם פסקו מלהאמין במציאות ד' יתברך וייחודו. שמא אין בלבם אחד. ענו לו בניו: שמע אבינו ישראל - אנו מאמינים שד' יתברך שמהווה את הכל, הוא אלוהינו והוא אחד, לעולם ועד ולנצח נצחים. ואז חזרה ליעקב השכינה ואמר: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". ורמז להם על הישועות ועל הנחמות של הקץ המגולה בצורה של קיבוץ גלויות.

נכון לעכשיו, אשרינו מה טוב חלקנו וגורלנו שאנו זוכים ורואים עין בעין בקיבוץ הגלויות. ועל אף כל הקשיים והסיבוכים שאנו חשים היום, מיליוני יהודים מכל העולם עדיין באים ומתקבצים הביתה, לארץ ישראל ומתקיימים דברי יעקב אבינו "היקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם" - אנו יוצאים מבחינת "יעקב" שהיא בחינת ה'עקב' כשאנו בשפל הגלות, אל מדרגת ה'ראש' הנרמזת בשם ישראל. אותיות 'לי-ראש' - כאשר אנו שבים לארץ ישראל. והולכים ומתקיימים בהדרגה לנגד עינינו דברי הרמב"ם: "המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות בית דוד ליושנה לממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל" (רמב"ם הלכות מלכים פרק יא ה"א).

בציפייה לישועה השלמה

במלאת שנתיים לפטירת יקירתנו,

המשוררת **שירה טברסקי-קסל ע"ה**

נקיים ערב זכרון, ביום ראשון, ט"ו בטבת (19/12),

במכון מאיר, שד' המאירי 2 בין השעות 19:00 - 21:00

בהשתתפות רבנים, משוררים ונציגי המשפחה

(בע"ה הערב יועבר גם בזום, לקבלת קישור, ראו מס' הטלפון למטה)

העליה להר הזיתים אי"ה ביום שני, ט"ז טבת, הסעה תצא בשעה 08:30,

לפרטים ב: 052-3809114

נודה למי שילמד ויתפלל ביום ט"ז טבת לע"נ שירה גיטל בת פינחס, תנצב"ה.
תזכו למצוות!

לתרומות 02-6461328, באתר meirtv.com (מאובטח), בבנק הדואר ח-נ-3 16179-4 או בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018

לפרסומים בעלון ובאתר: 026461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

המז"ל: **מכון מאיר** טל' 02-6511906 פקס 02-6514820 **אתר הבית** meirtv.com **דוא"ל** torah@meirtv.co.il

עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין **הפצה:** מקור ראשון | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

הדלקת נרות	מוצאי שבת	יום-י
16:02	י-י	17:17
16:20	ת"א	17:18
16:10	חיפה	17:15

החניטה של יעקב אבינו

דעתך כשאר בני נשא הוה חניטה דדא? כלומר וכי יעלה על הדעת שהחניטה של יעקב הייתה כמו שאר החניטות של מצרים? ודאי שלא. לכן מתאר הזוהר שיעקב נחנט באופן אחר. "בגין לקיימא גופייהו חנטי לון במשח רבות מעורב בבוסמין, ושאיב ליה בגופא יומא בתר יומא בההוא משחא טבא ארבעין יומין". כלומר השאירו את גופתו של יעקב שלמה, ומרחו על טבורו שמן במושך ארבעים יום. השמן חדר לגוף שאב מהאברים הפנימיים את כל הפסולת שהייתה מעורבת בהם והוציא אותה החוצה דרך הטבור. כך נשאר הגוף נקי וטהור בלי פסולת פנימית ולא הרקבי.

החתם סופר³ הביא מדברי ספר לקט הקמח שביאר את פעולת הטבור בחניטתו של יעקב. הגמרא בביבא⁴ אומרת ששני פתחים באדם, הפה והטבור. כאשר הוולד במעי אמו פיו סתום וטבורו פתוח "וכיון שיצא לאוויר העולם נפתח הסתום ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אפילו שעה אחת". ועל זה אנו מודים בברכת 'אשר יצר' שאם יישאר הפה סתום אי אפשר להתקיים אפילו שעה אחת.⁵ מסביר לקט הקמח שבשעת המיתה מתרחש תהליך הפוך מהחיים וגופו של האדם חוזר למצב שבו היה במעי אימו. הפה נסגר והטבור נפתח. כך ניתן למרוח את הטבור בשמן והפתח הקטן שיש בו מסוגל להחדיר את השמן לגוף ולנקות את הפסולת שנמצאת באברים.⁶

יעקב אבינו כונס בקרבו את הצורה הכללית של עם ישראל. ומיתתו מתחילה במידה מסוימת את גלות מצרים. כפי שכותב רש"י בפרשה "משנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השעבוד".⁷ לכן צורת החנטה של יעקב היא ביטוי למצבו של עם ישראל בגלות. **מצד אחד הגלות היא**

מיתתו של יעקב אבינו מלווה באירוע מיוחד. גופתו של יעקב עוברת תהליך של חניטה "ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנוט את אביו ויחנוטו הרופאים את ישראל". החניטה המצרית באה לשמר את הגופה שלמה בלי ריקבון. בחז"ל יש ביקורת על מעשהו של יוסף שהיה לו לדעת שאין הרימה והריקבון שולטים בגופם של צדיקים, כל שכן בגופו הקדוש של יעקב. לפי אחת הדעות בחז"ל הסיבה שיוסף מת לפני אחיו היא שנענש על שחנט את אביו. אור החיים הקדוש¹ מסביר שיוסף ידע שגופתו של יעקב תישאר שלמה גם בלי חניטה, אך חשש מהיחס של המצרים ליעקב. גם כך המצרים ראו ביעקב דמות א-לוהית. יעקב בירך את פרעה והנילוס עלה לרגליו. ומאז שהגיע למצרים פסק הרעב בארץ. לכן יוסף היה צריך להתאמץ כדי שפרעה ישחרר את יעקב ממצרים ויאפשר לקבורו בארץ ישראל. ואם יראו המצרים שגופתו של יעקב נשארה קיימת גם בלי חניטה יתחזק אצלם היחס כלפי יעקב כאלוהי. המצרים ידרשו לקבורו במצרים ולעובדו ולא יאפשרו לקבורו בארץ ישראל.

אך עדיין לא מובן כיצד ציווה יוסף לחנוט את יעקב, שהרי החניטה המצרית הרגילה נעשתה בצורה מבזה. תהליך החניטה הוא על ידי פתיחת הגוף והוצאת האברים הפנימיים מבטן המת. פעולה זו משאירה את הגוף כלבוש בלבד. כמעטה חיצוני לחלל ריק שבתוכו. האיברים הפנימיים הם הגורמים לריקבון שמגיע לגופה ובהוצאתם ניתן לשמר את הגוף שלא יירקב.

האם כך עשה יוסף ליעקב, ויעקב קבור במערת המכפלה כמומיה חסרת אברים פנימיים? נראה פשוט שיוסף לא היה מבזה את גופתו הקדושה של יעקב. ואכן הזוהר הקדוש² כותב וכי "סלקא

מוות אך מצד שני היא הריון שמכין ללידה חדשה. ובשני המצבים האלו הפה סגור והטבור פתוח. המחשבה הפנימית של האדם מתגלה בעולם דרך הפה שבו נמצא כוח הדיבור. כך גם המחשבה האלוהית שמנהיגה את המציאות צריכה פה שדרכו תוכל לדבר אל העולם. ועם ישראל הוא הפה הזה. כשעם ישראל נמצא בגלות הדיבור האלוהי נמצא בגלות והפה נסגר. לכן מספר הפסוקים בפרשת ויחי המתחילה את הגלות הוא פ"ה פסוקים כפי שמופיע במסורה בחומש. אך מצד שני הטבור פתוח. כי עם ישראל במצרים היה בתהליך של התהוות כמו עובר במעי אמו.⁸ כאשר נשלמת צורתו של העובר הוא נולד ויוצא ממעי אמו ואז נפתח הפה. לכן האות פ' היא האות שבה נגאלו ישראל ממצרים. סימן הגאולה הוא 'פקד פקדתי' ואותו מסר יוסף לאחיו לפני מותו. ועל סימן זה נאמר בפרקי דרבי אליעזר: "חמש אותיות נכפלו כולן לשון גאולה... פ' פ' בו נגאלו ישראל ממצרים שנאמר פקד פקדתי".⁹ בכוחו של עם ישראל לגלות את המחשבה האלוהית ולדבר אותה בשפת החיים. ובגאולתם של ישראל נפתח הפה, והדיבור האלוהי יכול לדבר עם העולם ולהנהיגו לפי רצונו.

1. ג, ב.
2. דף רנ:
3. תורת משה, ובתשובה יו"ד של.
4. דף ל.
5. שו"ע סימן ה.
6. ומוסיף שם שסוד זה של החניטה היה ידוע רק לבניו של יעקב ולא למצרים.
7. מז, כח.
8. גבורות ה', ג.
9. פרקי דר"א, כח.

הרב דוד לנדא

ממשנת הרצי"ה

הסתכל בתורה וברא את העולם

הם להפך. אבל מתוך ישרות מבינים שבעולם הטכנולוגי, החיצוני, החומרי, יש משהו פנימי, כלומר הוא על פי התורה. העולם נברא על פי התורה - על פי המוסר האלוהי שבתוך העולם, על פי תוכן רוחני אידיאליסטי כללי לדורות ושנות דור ודור עד לאחרית הימים. כל זה החשבון הישר. חומש בראשית נקרא 'ספר הישר'³, וכן ישראל נקראו ישרים, "ויהי בישרון מלך"⁴. התורה כולה היא ישרות, - ולא הפכיות. יש להתקדם בהבנה שהעולם נברא על פי התורה, שהתורה היא הפנים של העולם, נשמת העולם, חיוניות העולם. הכרחי לעולם שיתקיים, שתתגלה התורה, שהיא מציאות החיים.⁵

נפגשים בצד השכלי החושי החיצוני שלנו ב"תבל ויושבי בה"², בכל העולם כולו, אבל יש מקום להבין שיש יותר מזה, משהו פנימי, אידיאלי, רוחני, מוסרי, "מידותיו של הקדוש ברוך הוא". זה המובן שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם על פי הסתכלות בתורה. צריך להבין דבר זה בעמקות, להבין שערך העולם, שבניין העולם הוא על פי התורה! בריאת הבורא מתגלה בנבראים על פי ההסתכלות הזו. כמובן, יש להבין מילים אלה לא במובן

ילדותי המגושם, כמושגים של אנתרופומורפיזם, האנשה. המובן של דברי חז"ל, שעל פי התורה נברא העולם, הוא שעל פי הנשמה נברא הגוף, ולא להפך! יש אנשים שאצלם הכל להפך, השכל להפך והמצב המוסרי להפך, ואז כל החיים כולם

התורה היא המשך מן השמים אלינו, הופעת דבר ד' בעולם ובאשראל. "קודשא בריך הוא ישראל ואוריתא חד הוא". משה רבנו נלחם על התורה, הוא הוציאה מידי המלאכים והורידה מן השמים אלינו. כשאנחנו מדברים על תורה,

אנחנו מדברים על התורה ביחס אלינו, במובן של ההנהגה האלוהית. חז"ל אומרים שהקדוש ברוך הוא הביט, הסתכל בתורה וברא את העולם.¹ יש התחכמות, מדעיות כביכול, תפיסת עולם

מטריאלית, חומרנית, חיצונית. אבל ראוי שהאדם יתרומם ויתקדם בתפיסת העולם, ויבין שאנחנו לא רק גוף, לא רק חיצוניות. ישנם מחקרים מדעיים חומרניים, על החומר של העולם, בעיני בשר, או בעיני שכל המקושר אל עיני בשר. אנחנו

1. בראשית רבה פרשה א' א'.
2. תהלים כ"ד א'.
3. עבודה זרה דף כ"ה ע"א.
4. דברים ל"ג ה'.
5. ע"פ שיחות הרצי"ה ישראל ותחיתו פרק י"ח עמ' 7-296, 74.

מידתם של אפרים ומנשה בבנין האומה

לאחר מניין שבט אפרים נאמר **"ועליו מטה מנשה"**, ולא נאמר והחונים עליו. אומר הנצי"ב, משמעות 'החונים עליו' שהקטן נסמך ונשען על הגדול וחנייתו תלויה בדעת מי שגדול ממנו, מה שאין כן משמעות **"ועליו"** שזה להפך, דעת הגדול על הקטן והוא מנהיגו. וזה על פי מה שהסברנו שאף על גב שאפרים היה ראש הדגל, זה היה רק במדבר שהייתה הנהגה נסית ובזה היה גדול כוח אפרים. אבל במה שנדרש הנהגה בהליכות עולם והארציות היה מנשה גדול מאפרים ולכן במניין של פרשת פנחס הוא קודם, לכן כתוב כאן **"ועליו"** כי מנשה הנהיג את אפרים בהליכות העולם.

(אוסף הערה משלי. המנהיג שהכניס את עם ישראל לארץ הוא יהושע בן נון משבט אפרים, עליו נאמר נער לא ימיש מתוך האוהל, מכוח תורתו הוא גם מוביל את העם לניצחונות וכיבוש הארץ, כמו שרש"י מסביר על דברי יעקב "ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו", **"שעתיד יהושע לצאת ממנו שינחיל את הארץ וילמד תורה לישראל"**. אלו התכונות הראויות למנהיג אמיתי של עם ישראל ורק מכוח תורתו ורוחניותו הוא יכול להצליח במשימתו והנהגתו).

לארץ, וכל כניסתם הייתה כמעט בהליכות הטבע, כך גם התנהגותם בארץ, כאן מנשה הוא הקודם, כי בהנהגה זו הוא היה גדול יותר (כך במצרים הוא עוזר ליוסף בהנהגה, הוא המליץ, והוא אשר על בית יוסף). ולפי זה מובן, **"היד משמשת את הראש והדעת, והרגל משמשת את הליכות הגוף לפי טבעו..."** לכן אומרים חז"ל (עירובין ע, "יורש כרעא דאבוא" כלומר שהוא נוהג כפי מה שאביו מתנהג בלי מחשבה ושכל, לכן את ברכת הרגל הימנית מקבל מנשה כי בהליכות הטבע הוא אכן הבכור. אבל את יד ימין המסמלת את הצד הרוחני, יעקב שם על ראש אפרים, כי בעניינים הרוחניים אפרים מצוין יותר, וזה מה שהתורה התכוונה באומרה את הטעם **"שכל ידיו כי מנשה הבכור"**. הוא הבכור במה שקשור להליכות הטבע ולכן הוא השאיר אותו בצד ימין, ואילו את יד ימין נתן לאפרים.

על פי זה מסביר הנצי"ב את שינוי הלשון שיש במניין בני ישראל בתחילת ספר במדבר. התורה מציינת את ראש הדגל, כגון דגל מחנה יהודה וכו' ואחר כך כותבת, 'והחונים עליו', יששכר וזבולון וכן בשאר הדגלים, ואילו בדגל מחנה אפרים,

נאמר בפרשה, (מח, יד), **"וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על ראש מנשה שכל ידיו כי מנשה הבכור"**. שואל הנצי"ב, האין מילים אלו מיותרות שהרי אנו יודעים כי מנשה הבכור? ועוד הוא שואל, מדוע יעקב שיכל ידיו, היה צריך פשוט להפוך את מיקומם, לשים את אפרים בימינו ואת מנשה בשמאלו? עונה הנצי"ב שיש כאן עניין עמוק, ומביא דבר פלא, שבמניין שמונים את בני ישראל בתחילת ספר במדבר אכן אפרים הוא ראש הדגל, ומונים אותו לפני מנשה. אבל במניין בפרשת פנחס (כו, כח) נאמר, **"בני יוסף למשפחתם, מנשה ואפרים, ומונים תחילה את מנשה"**. מדוע פתאום נמנה מנשה ראשון? מלמד הנצי"ב, **"כל זה בא ללמדנו שלא היה אפרים קודם למנשה אלא בעניינים רוחניים, מה שלמעלה מהליכות הטבע, אבל בהליכות עולם היה מנשה קודם וגדול מאפרים"**. לכן במניין הראשון במדבר, בני ישראל הולכים בהנהגה נסית, שכינת עולם על ראשם, וכל הנהגת ה' את ישראל הייתה למעלה מן הטבע (אוכלים מן, באר מהלכת אתם, ענני כבוד מלווים אותם). כאן אפרים קודם. אבל כאשר מונים אותם בערכות מואב לפני הכניסה

הרב אשר בוחבוט

וצאן מרעיתו מקבלים באהבה שגם אם נמצאים בגלות בשפע, הגלות היא רק ארון ואין זה מקום מנוחתנו עד שנגיע לארץ ישראל, שבה זוכים ל"ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה".

1. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יג עמוד א
2. חכמת אדם שער השמחה כלל קנח סעיף א
3. בעל הטורים בראשית (פרשת ויחי) פרק ג
4. תלמוד בבלי מסכת שבת דף ה עמוד ב
5. רמב"ם הלכות שבת פרק יג הלכה ד
6. שכל טוב (בובר) בראשית (פרשת ויחי) פרק ג 'שלא כמו הגמרא בסוטה שהמצרים הניחוהו בנילוס'.
7. יחזקאל פרק כג פסוק כ
8. ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק בראשית פרשת ויחי
9. זוהר כרך א (בראשית) פרשת ויחי דף רנא עמוד א

"ויישם בארון במצרים" המילים האחרונות של ספר בראשית

הנקראת ערוות הארץ ו"בְּשָׁרְחִמּוֹרִים בְּשָׁרְחִמּוֹרִים וְזָרְמָת סוֹסִים וְזָרְמָת" מנוגדת למידתו של יוסף הצדיק הנשמר מאווירת המקום⁸ בשמירתו מאשת פוטיפר; והארון מגלה על צדקותו הנבדלת⁹. וזה הלימוד שמלמד יוסף בכך שמקום הנחתו בארון - שכל ימי הגלות הבאים יהיו כבתוך ארון, והזהירות מלשקוע בגלות היא לחיות כמו ארון כתיבת נח. ואז ביציאת ישראל ממצרים זוכים ל"הים ראה וינס" - מפני ארונם של יוסף, תוצאה שנבעה מכוחו של יוסף ו"ינס ויצא החוצה" מאשת פוטיפר. וכן מול מידתם של המצרים שחיהם בזימה וטבעו בים, עם ישראל למד מיוסף לשמור על קדושתם כמידתו; כנאמר 'שבטי י-ה עדות לישראל' - שהקב"ה מעיד עליהם בשמותיהם: הראובני והשמעוני שהוסיף עליהם אות אחת מכאן ומכאן לעדות כשרותם. הנהגת החיים בגלות היא כבארון שלא לקבל השפעה חיצונית מהגויים עד שנגיע למקום ארץ ישראל ונוכל לצאת ולהתחבר לכל מרחבי החיים בארצנו הקדושה.

ספר בראשית מסתיים במילים "ויישם בארון במצרים" כי ארונם של יוסף מונח עדיין במצרים¹. ויש לשאול למה במילים אלה מסתיים החומש? נראה שכאשר יעקב אבינו משביע את יוסף "אל נא תקברני במצרים" הוא רוצה ללמדו שאף כי במצרים יש שבר ומזון ושפע, מקומנו הוא רק בארץ ישראל. וכן למורת התרבות המצרית שמשקיעה מאוד בנושא הקבורה בפירמידות השונות, ולפיה היה ראוי לטובת מלך מצרים להשקיע מאד במיתתו של יוסף, מגלה לו יעקב אביו שאין זה מקומנו אלא מקומנו הוא בארץ ישראל.

כמו-כן הוא מגלה לו שאין מנוחה אלא בארץ ישראל. ולכן ציווה יעקב שלא לקבורו במצרים אלא בארון. ארון לא נקרא קבורה, שכן להלכה "ואם נתן מתו בארון ולא קברו בקרקע לא נקרא קבורה ועובר משום לא תלין"²; ומקום הנחת הארון של יוסף בנילוס³. כפי שמוזב בגמרא בדין הוצאה מרשות לרשות - כדי לעבור על מלאכה זו צריך לעשות עקירה והנחה. ובשאלה האם עקירת חפץ והנחתו על גבי המים נקרא הנחה⁴, נפסק להלכה שאין זה נקרא הנחה⁵, כדי ללמד שארונם של יוסף לא מונח. ומקום הנחתו הוא רק בארץ ישראל. ואילו כאן הונח יוסף בארון⁶ ככתוב: **"וַיֵּשֶׁם בְּאֲרוֹן בְּמִצְרַיִם"**. ההנחה בארון מגלה שאין זה מקומו ואין הוא קשור למקום סביבתו; שכן תרבות מצרים

לשמור על קדושתם כמידתו; כנאמר 'שבטי י-ה עדות לישראל' - שהקב"ה מעיד עליהם בשמותיהם: הראובני והשמעוני שהוסיף עליהם אות אחת מכאן ומכאן לעדות כשרותם. הנהגת החיים בגלות היא כבארון שלא לקבל השפעה חיצונית מהגויים עד שנגיע למקום ארץ ישראל ונוכל לצאת ולהתחבר לכל מרחבי החיים בארצנו הקדושה.

למעשה, סימונו של ספר בראשית מעיד על תחילתו, כרש"י הראשון על התורה; שכל מעשה בריאת העולם משקף את עניין אחיזתנו בארץ ישראל - שמקור אחיזתנו מהקב"ה שברא את העולם. "כוח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גויים" בא לומר לנו שהתוקף הלאומי שלנו בישיבת ארץ ישראל נובע מהקב"ה, לתת לנו נחלה. ואנו עמו

מתארגנת קבוצה

מתארגנת קבוצת תלמידי ישיבות גבוהות - הסדר שעולים לתקופת זמן חורף ל**כרמיאל** לחזק את הישיבה

לפרטים: 054-3420034 [גם בוואטפ]

הרב זקס: ראיית התמונה הכוללת בלימוד

לימוד התנ"ך בטלסקופ

למור"ר הרב יונתן זקס זצ"ל היתה שיטה ייחודית בלימוד התנ"ך. הוא ראה דברים שאף אחד אחר לא ראה ואמר דברים שלא שמעתם אודות. דרכו של הרב זקס בלימוד התנ"ך התאפיינה בהפניית המבט לראיית התמונה הכוללת, או כהגדרתו - "לימוד על ידי טלסקופ". בהקדמתו לספרו על פרשת השבוע כתב: "אם ישנו מאפיין אחד למאמרים הללו, הוא שניסיתי להעמיד את המילים של התורה בהקשר רחב של רעיונות. מפרשים מתבוננים לעתים בתורה דרך מיקרוסקופ: מתבוננים בפרטים ובכל חלק מהטקסט בנפרד. אני ניסיתי להתבונן בתורה דרך טלסקופ: לראות את התמונה הגדולה ולהבין את מיקומה בתוך המבנה של תפיסות היהדות על היקום ובמקום שלנו בתוכו" (תרגום חופשי שלי מאנגלית). נדיר למצוא פרשני תנ"ך שמנסים לראות את הסיפור הגדול והכולל של התנ"ך דרך הפרטים.

נבחן דוגמא ממשנתו החוזרת את ספר בראשית: 'הסליחה של האדם היא הבסיס לסליחה של אלוקים'

א. הסליחה של אלוקים

בספר בראשית לא מצינו שאלוקים סולח לבני האדם. אדם, חוה והנחש חוטאים וחטאים לא נסלחו, אלא נגזר על הנחש ללכת על גחונו ולאכול עפר (בראשית ג, יד). כמו כן, נגזר על האדם עבודה לפרנסתו ומיתה (שם יט). בנוסף, נגזר על חוה צער הלידה (שם טז). קין רוצח את הבל וחטאו של קין לא נסלח אלא נגזר עליו להיות נע ונד בארץ (ה, יב). דור המבול חוטא ונגזר עליהם להימחות במבול (ו, ז). דור הפלגה חוטא וה' מפיץ אותם על פני כל הארץ (יא, ח). אנשי סדום חוטאים והעיר סדום נהפכת (יט, כה).

לעומת זאת, החל מספר שמות ואילך, אנו מוצאים שאלוקים סולח לבני האדם. לגבי חטא העגל נאמר "וַיַּסַּח ה' עַל הָרָעָה אֲשֶׁר דָּבַר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ" (שמות לב, יד). לגבי חטא המרגלים נאמר "וַיֹּאמֶר ה' סְלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" (במדבר יד, כ). מה פשר השינוי ביחס בין אלוקים לבני האדם? מדוע בספר בראשית המושג 'סליחה' אינו מופיע בהקשר לחטאי בני האדם ואילו בספר שמות ואילך מופיע המושג סליחה?

ב. הסליחה של האדם

שמעתי הסבר נפלא מאת הרב זקס: ספר בראשית מלא במערכות יחסים מורכבות בין אחים: קין והבל, יצחק וישמעאל, יעקב ועשו, יוסף ואחיו. אך אם נעייץ בסוף של כל סיפור נגלה התקדמות מפליאה. אנו מתחילים משפל המדרגה שקין רוצח את אחיו הבל "קול דמי אחיך

צֶעֳקִים אֵלַי מִן הָאֲדָמָה". אך לאחר מכן אנו מתקדמים מעט ויצחק וישמעאל קוברים ביחד את אביהם "וַיָּגִיעַ וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׁבַע וַיֹּאסֶף אֶל עַמּוּי. וַיִּקְבְּרוּ אוֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בְּנָיו" (בראשית כה, ט). לאחר מכן ישנה התקדמות נוספת יעקב ועשו נפגשים יחד "וַיִּרְצַץ עֶשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיַּחֲבֹקוּ וַיִּפֹּל עַל צַוְּאָרְוֹ וַיִּשָּׁקוּ וַיִּבְכּוּ". אך לאחר מכן כל אחד הולך לדרכו "וַיֵּשֶׁב בְּיֹם הַהוּא עֶשָׂו לְדִרְכּוֹ שְׂעִירָה. וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה" (שם לג, טז-יז). לאחר מכן אנו מתקדמים עוד יותר ויוסף סולח לאחיו "וַעֲתָה אֵל תַּעֲצֹבוּ וְאַל יָחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי מִכְרַתֶּם אוֹתִי הִנֵּה כִּי לְמַחְיָה שָׁלַחְנִי אֱלֹקִים לְפָנֵיכֶם... וְעַתָּה לֹא אֶתֶם שְׁלַחְתֶּם אוֹתִי הִנֵּה כִּי הָאֱלֹקִים... וַיִּנָּשֶׁק לְכָל אֶחָיו וַיִּבְכּוּ עֲלֵיהֶם וְאַחֲרַי כֵּן דָּבְרוּ אֶחָיו אִתּוֹ" (שם מה, ה-טו). ולאחר מיתת יעקב כשהאחים חוששים מנקמת יוסף, הוא מרגיע אותם "וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יוֹסֵף אֵל תִּיכְאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹקִים אָנִי. וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹקִים חֲשַׁבָה לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיִית עַם רַב" (שם נ, יט-כ).

ניתן לומר שפסגת ספר בראשית היא היחס בין שני אחים נוספים, אפרים ומנשה. אף שיעקב העדיף את אפרים שהיה אחיו הצעיר של מנשה שהיה האח הבכור, מנשה לא קינא באפרים והיחסים הטובים ביניהם נשמרו. ולכן כל אב בישראל מברך את בניו לזכות להיות כאפרים וכמנשה שחיו מתוך אחרון ושלוש וללא מחלוקת. "הבא לברך את בניו, יברכם בברכתם ויאמר איש לבנו ישימך אלקים כאפרים וכמנשה" (רש"י מח, כ).

ולכן ספר בראשית מסתיים בתקווה שאחים יכולים להיות זה עם זה בשלום (כמו מנשה ואפרים) ושאלים יכולים לסלוח זה לזה (כמו יוסף ואחיו). ובספר שמות מופיע סיפור נוסף של אחים: "משה, אהרן ומרים, שלא הייתה ביניהם כל יריבות. להפך, מרים היא שהשגיחה על משה הצעיר ווידאה שידע מיהם הוריו ומהו עמו. אהרן הוא ששימש דוברו של משה במצרים, והיה לראשון הכוהנים העומד בהנהגת העם לצד אדון הנביאים. ההשתמעות היא כי רק לאחר שאומה התגברה על היריבויות הפנימיות היא מוכנה למסע מעבדות לחרות" (הרב זקס).

זאת ועוד, אם נשיב על השאלה שפתחנו בה: הסליחה של אלוקים לבני האדם מופיעה רק בספר שמות, רק לאחר התהליך של ההתקדמות ביחסים בין האחים. רק לאחר שבני אדם מסוגלים לסלוח זה לזה וחיים בשלום ובאהבה איש עם אחיו, גם אלוקים סולח לבני אדם.

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

הרב נסים ויטנברג

מתי חיים באמת?

וַיִּקְרְבוּ יָמַי יִשְׂרָאֵל לָמוֹת" (בראשית מד כט). שואל הרמב"ן, מהיכן ידע יעקב שהוא קרוב למוות, הרי מצינו ביצחק שדאג כשהגיע חמש שנים לפני הגיל שבו נפטרה אמו, ואילו יעקב, כדי להגיע לשנותיהם אביו יצחק וסבו אברהם, יש לו עוד כשלושים שנה?... ומתוך הרמב"ן שיעקב לא היה חולה בחולי מסוים אבל "הרגיש בעצמו אפיסת הכוחות ויתרון החולשה ואיננו חולה אבל ידע כי לא יאריך ימים".

ומקשה עליו האור החיים הקדוש (שם) חולשה איננה ראייה לכך שאדם הולך למוות שהרי כמה וכמה אנשים ראינו שהיו בחולי גדול וקמו ממיתת חולמים וגם ראינו אנשים שהיו בחולשה גדולה

והמשיכו לחיות אחרי זה? ומסביר שם האור החיים יסוד גדול שמביא מספר 'קהלת יעקב' בשם האר"י הקדוש, שיש לכל בן אדם בעולם סך של ניצוצות שהוא צריך לאסוף ולתקן במשך חייו, וכל יום שעובר יש לו את העניין שלו במסע החיים.

יעקב אבינו היה מספיק זך שכל וישר עם עצמו כדי להרגיש את ההתקדמות הזו בכל יום מימי חייו, וכשהרגיש שהוא כבר לא מתקן את הניצוצות ואינו עובד את ה' כמו בצעירותו אזי קיבל חלישות גדולה וקרא ליוסף לצוות אותו על היום שאחרי. וכך מתורץ גם

הרמב"ן (שלפי דברי האר"י היה מקובל גדול) על פי דברי האר"י:

הלימוד המתבקש מיעקב אבינו הוא, שלכל אחד ואחד מאתנו יש תפקיד, ולכל יום ויום בימי חייו יש משמעות משלו, ועל כן ראוי לכל אחד לשאוף להבין מה הוא תורם לעולם וכן לבדוק תמיד מתי הוא מפסיק לתרום. וכך, אם אמנם נרגיש שאנחנו כבר לא פועלים כראוי במציאות, נתאמץ למצוא מקום שבו אנחנו פועלים להוסיף אור ולהוסיף קודש ובכך להמשיך לחיות ולהחיות את זרעו של יעקב "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים". שבת שלום

המחשבה שמדובר בבעיה "שלכם" ולא "שלנו", היא דמיון בעלמא. בעולם האמת אין מגזרים, ואין מפלגות שמייצגות מגזרים. אין "הם" ו"אנחנו". על פגיעת הנער בן ה-15 בתיכון בתל אביב ומחשבות על "הם" ו"אנחנו" בחברה הישראלית.

לא בבית ספרנו?

הגידול עליו. לא היה לו אבא. לא היה לו בית. פעם ערכנו מסיבת חנוכה בכלא שטה. אחרי המסיבה עצרתי באופן ספונטני ונתתי נשיקה לאחד האסירים. אחרי כמה ימים הוא כתב לי מכתב: 'אני האסיר שנתת לו נשיקה ואני יושב ובוכה, זו הפעם הראשונה בה קיבלתי נשיקה ממישהו שאוהב אותי'. המכתב שלו ריגש אותי ולימד אותי על עומק הבעיה' (שם, עמ' 103). רק נקודת מבט כזאת, שאיננה גוזרת מגזרים מלאכותיים ושרואה באחר באשר הוא, בשר מבשרנו, ושאלו ערכים לו ועומדים במקומו, יכולה להביט באמפתיה כזאת גם על אחרון האסירים.

צרה אחרונה

בפרשת 'ויחי', ט"ז טבת, תרס"ה (1905), דרש ה"שפת אמת", הרב יהודה אריה לייב מגור בפני חסידי, את דרשתו האחרונה. כעבור שבועיים, בה' בשבט, הוא נפטר בגיל 57. את שם ספרו "שפת אמת" העניקו בניו לליקוט דרשותיו על פרשיות השבוע, על שם הפסוק בו הוא מסיים את תורתו האחרונה: "שפת אמת תכון לעד" (משלי יב, יט). דרשתו האחרונה, שעסקה בסיפור הסתלקותו של יעקב אבינו, עת בניו סובבים את מיטתו, כמו מותירה לנו צוואה לדורות: "וקריאת שמע היא מתוך אסיפת כלל ישראל, כי העדות על הקב"ה אינו באיש יחידי (אלא) רק (ב)כלל ישראל. וכמו שכתוב: 'שמע ישראל' (דברים ו, ד) - 'שמע' הוא קיבוץ ואסיפה, וחל על זה שם א-לוהינו. וסופה להתקיים, כמו שכתוב 'שפת אמת תכון לעד' (משלי יב, יט) (שפת אמת ויחי תרס"ה ד"ה בפסוק). כמה מופלא הדבר שהקריאה בה בחרו יהודים לאורך כל הדורות לסיים את חייהם, לעתים במסירות נפש ממש, היא קריאה שאיננה אלא עדות לכך שאנו עם אחד המייחדים שמו של האל האחד בהיותנו גוף אחד. לא חילוניים ולא דתיים, לא שמרנים ולא פרוגרסיביים, לא "בית הספר שלהם" ולא "בית הספר שלנו", אלא "אתה אחד ושמן אחד ומי כעמן ישראל גוי אחד בארץ".

על אמרת חז"ל המפורסמת "כל ישראל ערבים זה בזה" (ספרא בחוקתי ז, ה). וכך הסביר אמרה זאת הרב אייבשיץ: "משל לאדם שיש לו זקן ארוך, אבל יש לו שכן שמתגלח לא עלינו בתעה. בעל הזקן הארוך צריך להרגיש שבעצם יש לו רק חצי זקן, ואילו החצי השני של פניו מגולח בתעה, שהרי "כל ישראל ערבים זה לזה". המשל הזה מדויק מכיוון שהערבות במובן ההלכתי היא הכניסה במקומו של בעל חוב כדי לשאת באחריות חובו. כלומר, ברגע שאני ערב, הרי שאני אחראי גם על מעשיו של מי שאני ערב לו. וכדברי המדרש המפורסם (אוצר המדרשים, ילמדנו עמ' 225; וראה עוד תנא דבי אליהו רבה פרשה יב): "שכל ישראל נקראו נפש אחת... ואם חטא אחד מהם - כולם ערבים זה בזה. למה הדבר דומה? לבני אדם שהיו באין בספינה, נטל אחד מקדח והתחיל קודח תחתיו. אמרו לו: שוטה! אתה קודח תחתך, והמים נכנסין וכולן אבודין". המחשבה הזאת שמדובר בבעיה "שלכם" ולא "שלנו", היא דמיון בעלמא. בעולם האמת אין מגזרים, ואין מפלגות שמייצגות מגזרים. אין "הם" ו"אנחנו". יש רק "אנחנו" אחד גדול שכולל את כולם ממש.

אז בפעם הבאה שאנחנו קוראים או שומעים כי משהו קורה "שם" בבית הספר "שלכם", נזכיר לעצמנו את האמת הפשוטה - כולנו בסירה אחת! ובמקום לטפוח לעצמנו על השכם שהחור לא נקדח אצלנו, ננסה לבדוק איך נוכל לשנס מותניים ולסתום אותו ביחד.

נשיקה ראשונה

"בספר חיי שליחות" על חייו ופועלו של הרב יצחק דוד גרוסמן, הוא מספר על הרב אריה לוי, אצלו למד בילדותו ושכמיהה רבה הוא צועד בעקבותיו: "לא היו אצלו מושגים שהבחינו בין בני אדם. לא היה אצלו דת, חילוני, אשכנזי, ספרדי" (עמ' 56). מעמדה נפשית כזאת ר' אריה ויבדל"א הרב גרוסמן נגשים גם לרחוקים ולמוקצים ביותר מבחינת החברה. וכך סיפר הרב גרוסמן: "עם הזמן קלטתי, שכשאתה יושב עם אסירים, כשאתה מדבר איתם, אתה מגלה שיש להם נשמה, רגש. אתה מגלה שהוא בן אדם, כמוך. פתאום אתה מבין את עוצמת השפעת סביבת

כאשר שמעתי השבוע על פגיעת הנער בן ה-15 בבנות בבית הספר בתל-אביב הרגשתי כאב גדול. מעבר לכאב על הפגיעה הנוראה ועל כאבן של הבנות שנפגעו, כאבתי את המציאות ההזויה שאנו חיים בה, שנער בכיתה ' מתנהל זמן רב בצורה פוגענית כזאת, ואף אחד לא פועל בנידון. החברים יודעים ושותקים. בנות יודעות ושותקות. כולם מנהלים קשרי שתיקה והשתקה. אבל זאת לא רק השתיקה וההשתקה, אלא אלה הנורמות התרבותיות הירודות שמובילות למצב הזה. ומיד עולה בי, כמעט באופן אוטומטי, הרהור: זה הרי לא אנחנו. זה "הם". זאת לא בעיה שלנו הדתיים, אלא חלק מההתדרדרות של החברה החילונית שאיבדה את זה לגמרי.

אז הנה, הגיע הזמן שתפנימו; החברה שלכם נמצאת בדרך ללא מוצא. אם חשופים לתרבות של פריצות ואם הגבולות בין אסור למותר מטושטשים והולכים ונעלמים, אז ברור שבסופו של דבר, בני הנוער יפנימו את ה"מסר" ויתנהלו בהתאם. או בשפה קצת יותר פילוסופית - ניהיליזם מוביל להדוניזם. היעדר ערכים ברורים מוביל לנהנתנות משולחת רסן שעלולה להגיע עד פגיעה.

אז נניח רגע להכללות שיש במשפטים האלה. ונניח לעובדה שגם אצלנו לא חסרות בעיות ולא חסרים מקרים של פגיעות שמתפרסמות מפעם לפעם בתקשורת ומעידות על כך שהעובדה שאתה דתי לא מחסנת אותך משום דבר. אמנם יטענו נגדי, ובצדק: איך אתה בכלל משווה? החינוך הדתי, שמציב הרבה יותר גבולות וערכים ברורים, יוצר מציאות בריאה ונקייה לאין ערוך והרבה פחות פוגענית.

בנוסף, העולם החילוני מושפע הרבה יותר מהתרבות המערבית, וממילא - יש שם הרבה יותר נורמות שאינן מקובלות בחברה שמבקשת להתנהל לאור מוסר התורה. והנה חזרנו שוב לשיח ה"הם" ו"אנחנו" המוכר. אז מה בכל זאת מפריע לי כל כך בשיח הזה?

ערבים זה לזה

הנקודה שהפריעה לי בהרהור הכמעט אוטומטי הזה שעלה לי, הזכירה לי את הדוגמא המפורסמת של רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל בספרו "יערות דבש",

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הנשמה מאת ליאור לביא נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

שליחת הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? איתנו אתם יכולים!

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- ופירוט בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת
- ובריכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

שידור ישיר מרחק מחשב
שידור ישיר מרחק מחשב
שידור ישיר מרחק מחשב

הפיקת וידאו: קדם דפוס ודפוס
איטוף ועיטוף מוצרים בניילון
לפי חומרה, הידוק בסיכות
הכנסת אינטרטיים לעלוני

לפרטים:
052-8908518
0528908518@gmail.com

מתוך גישה זו של חגי, צילה מתרגמת את דבריו באופן הזה: "קחי כסף, תיהני עם מי שאת רוצה ותעזבי אותי". "תעשי מה שאת רוצה, אבל את האחראית על הילדים ועל צורכי הבית. התפקיד שלי הוא לפרנס ולאפשר לך ליהנות מהכסף". אלא שצילה לא מחפשת כספומט. היא רוצה אותו שותף בחייה. היא רוצה לטייל **אתו** וליצור **חוויות רגשיות משותפות**. היא זקוקה לחופש, כי כל הבית מוטל עליה. היא רוצה שותף/חבר שיתעניין בעול שיש עליה וייקח בו חלק, אם לא באופן מעשי, לפחות באופן רגשי. **השותפות הרגשית חסרה לה**. צילה הגדירה זאת כקללת הנחש ועונשו. "אני מרגישה שהוא אומר לי, קחי כסף ותניחי לי לנפשי. כמו שה' אמר לנחש שהוא נותן לו את האוכל זמין וה' לא רוצה קשר אתו".

כשחגי שמע זאת, הוא נפגע מהגדרתה את מערכת היחסים שביניהם ולא הבין איך הגיעה לזה בכלל. בהמשך הפגישה, ניתן מקום לרגשות הפגיעה, הכעס והתסכול, הנוכחים בחדר. בקבלת הרגשות, נוצרה תחושת רוגע שאפשרה לצילה להבחין בכוונותיו הטובות של בעלה, ולחגי - להיפתח לגישה שונה משלו שבהמשך יוכלו ליצור גישה משותפת לרווחת שניהם. בשבוע הבא בע"ה נדון בגורם נוסף.

"אתה לא קולט שאני לא מחפשת כסף ממך? אני רוצה אותך! **אתה נותן לי כסף ומשאיר אותי בלעדיך!** לא התחתנתי עם חברות! התחתנתי אתך!! אני באמת צריכה להתאוויר מכל העול שיש עלי. אתה אומר לי שאני אצא בתנאי שאדאג לסידור לילדים וכל מה שצריך... אז מה שווה היציאה הזאת, אם אתה לא שותף שלי בכלל... אתה נשוי לעבודה ולא לי!! אני לבד... אני מתמוטטת... אין לי כוחות יותר". ואז פנתה אלי ואמרה: "תראי איך הוא מסתכל עלי, כאילו אני משוגעת, זה שובר אותי".

הבטתי בהם. הוא שתק ואחר כך אמר: "הנה הוכחה להתנהגות שלה. היא לא יודעת להעריך את טוב לבי ואת הרצון שלי לעשות לה טוב". שאלתי אותו: "מה הבקשה שלך ממני?" הוא ענה: "שתסבירי לה את מה שאמרתי ושהיא תבין שאני צודק ושבתמקום להתעצבן עלי שתעריך אותי על הנדיבות והחופש שאני נותן לה".

הבהרתי לו שכאן, **אנחנו לא מבררים מי צודק, כי כל אחד מנקודת מבטו יכול להיות צודק. בחדר הזה, אנחנו מחפשים הבנות והסכמות לחיבור ואהבה, כי זה החלק המשמעותי בקשר הזוגי**.

בפגישה התברר שחגי הגיע לנישואין עם גישה שנדיבות לב פירושה נתינה כספית ולאפשר את צרכי אשתו, גם בלעדיו. מלבד זאת, הרי הוא אחראי ומסור למשפחה, בכך שהוא עובד רוב שעות היום כדי להביא פרנסה, כדי שיחיו ברווח ושאשתו תוכל ליהנות מהמשכורת שהוא מביא הביתה.

מכיוון שזו גישת חיים, הוא ממוקד בה ולכן הוא לא פתוח לגישה נוספת, שונה שתתאים לשניהם.

ישנם זוגות **נפרדים-נשואים**. הם חיים באותה מסגרת. הם מנהלים משק בית משותף ונראה להם שהם נשואים. נכון, הם נישאו כדת משה וישראל ומאז הם גרים ביחד. יש מהם שברור להם שהם נותנים לקשר את המקסימום ואינם מבינים למה לא מרוצים מהם. מה שנשאר, זה להאשים את השני בחוסר רגישות/אכפתיות/נתינה / חוסר הערכה על הנתינה וכד'. מה מביא את הזוגות הללו לתחושת ביחד, כאשר הם בעצם חיים באשליית ביחד, אבל הם נפרדים בתוך הנישואין?

במהלך פגישות הייעוץ אני מתוודעת למספר גורמים. הפעם אכתוב על **גישת חיים**.

חגי וצילה הגיעו אחרי מריבה קשה. חגי אמר: "אני חושב שאשתי לא נורמאלית. אני לא יכול להבין את העוצמות של הכעסים שלה ולא יכול ולא מוכן לסבול אותם. כל הזמן יש לה טענות שאני לא איתה ושאיני לא מפרגן לה באמת. כל מה שהיא רוצה, אני נותן לה. אתן לך דוגמא: היא ביקשה שניסע ביחד לאומן. אמרתי לה שאני לא רוצה, אבל קחי כסף ותיסעי עם מי שאת רוצה... זה לא פרגון? עוד דוגמא: היא כל הזמן מחפשת לצאת לבלות ולהתאוורר. אמרתי לה אין בעיה. תסדרי בייבי סיטר לילדים, תדאגי לכל הסידורים שצריך ותלכי לאן שאת רוצה. אני לא מונע ממנה שום דבר. אני לא קמצן ולא בן אדם רע. אני מפרגן והיא עוד מתלוננת ונפגעת ממני. לא יודע איך להתמודד איתה." ואז פנה אליה ואמר: "תגידי את האמת. נכון שאני צודק?"

צילה התפרצה לדבריו וזעקה בכאב ובדמעות:

***יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות**

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נישאים
המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
מאמרים נוספים בנושא זוגיות
ניתן למצוא באתר מכון מאיר <

הרב חגי לונדין

פרשה של תקווה

ספר בראשית לכל אורכו היה מלווה במאבקים - קין והבל, אברהם וסדום, יצחק וישמעאל, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו. ניתן להתייחס מהתחלה כזו של ההיסטוריה האנושית. הלנצח נאכל חרב? גם הסיום של ספר בראשית הוא עגמומי: יעקב מת; יוסף מת; והמסך יורד על בני ישראל לשעבוד במצרים. כל כך ציפינו שיהיה הפי-הנדה, וזה לא קרה.

אבל בסוף הפרשה יוסף אומר ארבע מילים שיהדהדו לנצח נצחים באוזני כל איש ואישה שיעמדו מול דרך ללא מוצא: "וא-לוהים פקוד יפקוד אתכם". נכון, עכשיו קשה; ואין גם פתרון מיידי לשעבוד. לא ברור מתי תסתיים הקורונה; מתי יהיה שלום, וכיצד הבעיות המשפחתיות, הכלכליות והאישיות שלנו יגיעו לפתרון.

אבל דבר אחד בטוח: יש אלוקים והוא יפקוד אותנו. יתכן שזה לא יהיה בזמננו אלא בזמן הנכדים שלנו, אבל בסוף זה יגיע. אתם עוד תיקחו את ארון הקבורה של יוסף לארץ ישראל. אנחנו נחיה לנצח.

אנשים שלומדים פרשת ויחי הם אנשים שלא מתרגשים יותר מידי מבעיות. הם גם לא נלחצים מקשיים ומחפשים קיצורי דרך כי אחרת "סוף העולם יגיע". הם פשוט עושים את מה שהם מבינים שצריך לעשות ויודעים שאלוהים יפקוד אותם; בעולם הזה או בעולם הבא.

הרע יעבור הטוב יתגבר בעזרת ה'.

לדבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדין - ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) למספר 0545753771

עֶצֶם יָדִי / יפה

אֶם אֶת הַצְּלָחוֹתִי אֶזְקֶף לְזִכְוֹתֵי
וּמִהֵן אֶתְעַצֵּם
אֶזְי בְּעֵת כְּשִׁלּוֹנוֹתֵי
אֶפֶל וְאֶתְעַצֵּב...

שָׁאֵם הַפֶּל אֶתְלָה בְּעֶצֶם יָדִי
כְּאִילוֹ אֵין מִלְבָּדִי
אֶז לְחִי - זֶה יִהְיֶה מִדְּדִי...
וּמִי לִי שְׂגִיג בְּעֵדִי?

וְלֹא כָּן -
אֶלָּא הַפֶּל מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ
הוּא מוֹרִיד וְהוּא מַעֲלָה
וְאֵנִי הוֹלֵךְ וּמִתְעַלָּה

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים
כרשת ויח"י השכ"ב

שני יהודים נפגשים ורוצים להתפלל במניין. אלא מה? הם היחידים שם.
מה עושים? אומר אחד: אני ואתה, אתה ואני, שנינו ביחד - זה כבר 6.
עכשיו תגיד את זה גם אתה - ויש 12! אז 2 מיותרים, בוא נלך...

פרשה מאירה

אהבת אחים

בפרשת "ויחי" התורה מספרת על שנותיו האחרונות של יעקב אבינו. לקראת מותו, קרא יעקב ליוסף ובניו וברך אותם. יעקב אמר את הפסוק הידוע, בו ההורים מברכים את ילדיהם: "ישמך אלקים באפרים וכמנשה".

מדוע בחר יעקב דווקא באפרים ומנשה? מדוע רצה יעקב שכלנו נהיה דומים למנשה ואפרים?

אחד ההסברים לכך הוא שבין אפרים למנשה שררה אהבת אחים חזקה. אנחנו יודעים שכאשר יעקב רצה לברך אותם, הוא שכל את ידיו, כלומר - הניח את יד ימינו על ראש אפרים ואת שמאלו על ראש מנשה, למרות שמנשה היה הבכור והיה מתאים שעל ראשו יניח יעקב את ימינו.

האם מנשה התעצבן על כך? האם הוא קנא באפרים? לא! האם אפרים התגאה ואמר למנשה "אני הכי חשוב"? לא ולא! כי מנשה ואפרים אהבו זה את זה מאד, ולא היה אכפת לכל אחד מהם שהשני יבחר ויזכה בכבוד.

יעקב אבינו בברכתו למד אותנו ובעצם ברח את כלנו, שנוזה לאהב זה את זה, כמו שמנשה ואפרים אהבו זה את זה באמת!

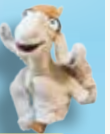
שאלות בפרשה

1. כמה שנים חי יעקב במצרים?
2. על ראשו של מי הניח יעקב את יד שמאלו?
3. את איזה מקום בארץ ישראל קיבל יוסף, כהבטחתו של יעקב?
4. מי מבני יעקב נמשל לנחש?
5. מי מבני יעקב נמשל לאיילה?
6. מי מבני יעקב נמשל לזאב?
7. בן כמה שנים היה יעקב אבינו במותו, והיכן נקבר?
8. באיזה גיל נפטר יוסף הצדיק?

חידת חדגא:

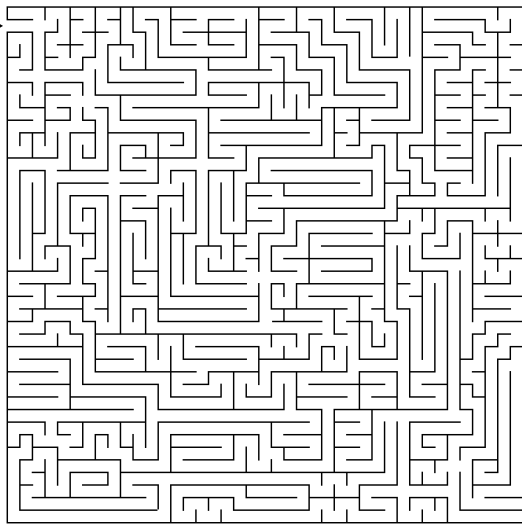
איזה ביטוי זה? בברכת יעקב לבניו ובברכות בלעם הרשע?

חידת פולקע: מצאו בפרשה את המילים הבאות:
עשר, ארבעים, שבעים

"נפתלי אילה שלוחה" - מבוך

האיילה איבדה את דרכה. עזרו לה להגיע אל העדר!

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

מלכות

מגילת דוד 127

הרב שלמה אבינר

את ישראל, ואתה תהיה לנגיד על ישראל".
והנה באים כל זקני ישראל לחזק את דברי הנציגים. אני פרתי אתם ברית והם משחו אותי למלך על כל ישראל.
ב"ה סוף טוב^[1].

כאשר התחלתי למלך על חבורון, הייתי בן שלוששים, ומלכותי שם שבע שנים וחצי. עתה בע"ה אני מקנה למלך בירושלים עוד שנים רבות על כל ישראל ויהודה^[2].

ב"ה יש לי מכלט בעיר הקדש חבורון. אמןם זו לא ירושלים, אך כאן יש אנשים הנאמנים לי, משבט יהודה. והנה מגיעים נציגים רבים מכל שבטי ישראל ובשורה בסיים:

- הננו, עצמך ובשרך אנחנו.
- מי אני הדל?!
- לא כן. גם בעבר, כאשר שאל מלך, אתה היית הדואג לכל צרכינו.
- אכן השתדלתי כפי כוחי.
- ואנחנו גם יודעים מה ד' אמר לך: "אתה תרעה את עמי,

1. שמואל ב א-ד.
2. שם ה. שלושם ושלוש שנה.

כל מה שעובר על אדם יחידי ועל נפשו, מאורעותיו מיום התחלת יצירתו עד הגמרו בשכלולו, עליותיו והדרגותיו, חליפותיו ותמורותיו, הכל בגודל עבר ועובר על היצירה הגדולה, על כל עולמים, ומה שעבר ועובר על כל עולמים עובר על כל אדם. אמנם ישנם ענינים כאלה שהתפיסה הכללית מקדמת בהם, ומתוך ההזרחה של היצירה העולמית, מתוך מעשה בראשית, באים להכרת הנפשיות הפרטית, וישנם דברים כאלה שהתפיסה הפרטית מקדמת לבא, ומהם מתפיש אור הידיעה על חכמת עולמים. וישנם הרבה פרקים שהנחלים נפגשים זה בזה, וממלאים זה את זה, משלימים ומבררים זה את זה. שמונה קבצים ה, קמו

הרב שלמה אבינר

לך לגור בעיר הקודש עכו

אינם עוזבים, כי אין להם לאן ללכת. אגב, כוחות המשטרה לא התערבו, כי קיבלו הוראה לא להיכנס לעיר העתיקה, אם יש "סכנת חיים ממשית". וליהודים שגרים שם, אין "סכנת חיים ממשית"?! הם הוכרחו להגן על עצמם. אז מה הפתרון שמציעה הממשלה? אין. פשוט מאוד, אין. אבל אנו, תלמידי אברהם אבינו ומשה רבינו, יש לנו פתרון: ללכת לגור שם! עוד יהודים ועוד יהודים! יהודה ושומרון זה צו השעה, הנגב זה צו השעה, כל ארץ ישראל זה צו השעה, עכו זה צו השעה בחזקת שתיים. לכן, יהודי יקר, לך לגור שם. אם אתה תלמיד ישיבה, לישיבה שם. אם אתה אברך, לכולל שם. אם אתה יהודי טוב עובד, יש עבודה שם. מצוה גדולה. חזק ואמץ!

מהומה. לכן הקורא ישפוט. - לרגל יום ירושלים, תקפו בית ספר - יידו אבנים וירו בנשק חם על שוטרים - הציתו ובזזו 60 חנויות של יהודים בעיר העתיקה - הציתו שתי תחנות משטרה - הציתו רכבים ורכוש של יהודים - פגעו בתחנת הרכבת - הציתו כמה בתי מלון - בצעו 4 לינצ'ים ביהודים - הרגו יהודי אחד (אל"מ אבי הר-אבן) די בכך. נראה שכל זה לא יבייש נאצים. אז אפשר להבין שיהודים עוזבים, מוכרים בתיהם - כמובן לערבים - או משכירים בתיהם. רק אנשים חלשים למיניהם, כגון זקנים או עולים חדשים,

לצערו יש פוגרומים בתוך ארצנו, ארץ הקודש. בעכו עיר הקודש היה אחד לפני 21 שנה, אחד לפני 13 שנה ועתה אחד חמור יותר. יש אומרים שהם מעיזים בגלל שיתוף ערבים בממשלה. אולי. במוסדות המדינה קוראים לזה בשפה מגוהצת:

מרימים את הדגל

מקומים ישיבה גבוהה בעכו

אם יש לך שאיפות גדולות ואתה סחפש מקום שיתן לך סולם לעלות, זה המקום בשבילך!

שומות במשימה לאומית:

הקמה של מקום תורה וחינוך האחיזה היהודית במערב עכו.

פיתוח האישיות בעבודת ה'

לימוד עמוק ושיטתי במסגרת אמונה

לפרטים ותיאום ביקור: הרב עמית 058-5888206

תשלה רוחך יבראוך ותחדש פני אדמה

במלאת שלוש שנים להסתלקותו של אבינו מורנו הרב אלישע וישליצקי זצ"ל

נעלה להר הדתיים
בע"ה ביום רביעי כ"ה בטבת בשעה 15:30

לאחר מכן התכנסות במכון מאיר בשעה 17.30
לדברי תורה וזכרון

הרב יגאל קמינצקי
הרב חיים פרג'ון
הרב איתי הלוי
בני משפחה

סיום משוער בתפילת ערבית בשעה 20:00

בתפילה לנחמת ציון ובניין ירושלים עם כל ישראל

ספריית חוה בית אל

שיחות הרצי"ה אורות התחיה 1

שיחות רבנו הרב צבי יהודה הכהן קוק על ספר אורות - אורות התחיה חלק ו' פרקים נג'עב, בעריכת הרב שלמה אבינר

324 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים